

ARN TK-nyñ 4 tugaar plenumunıñ kaadyr tugajynda ajytkan ajttıyşkynıñ kuyssediili

(Kaadyr kildiziniñ ergejekci eş Talaj-serenniñ cyyly)

ARN TK 4 tugaar plenumunıñ toktaalynda kaadyr tugajynda ajytkan polza, peletkettingen polgaş praktik korynğa azyldap egelej pergenneriñ uduıttup paştaryñ ekkizider tep ajytkan. Manañ am yjede kaadyrnyñ uduıttup kizizidip turar pajdalyñ ap koege mındyq:

Pir azylda pir kizini kilitip kaş ol-la xeeber paar pajdal par polgaş uduıtturda yrgylcy tuzaal-pile ilik-pe erengej uduıttur cyylder par. Seelgynyn yjezinde sanakşy kaadyrlar azylynğa kajy xire eerenip turarñ xñap koege, todargaj salıp alğan pl-nnyñ azylyñ cok, cagygar pyder pajdal-pile corup turar. Pir ewes mındyq pajdalga kaadyr peletkeer polza, eleen xej yje şaq xeregleer polgaş şynar-taa pagaj polur.

Oon angda kaadyrnyñ kizizidip turarñ temdegle r xerek, cyl teerge, am yjede kaadyrnyñ kizizidip turarñ kol xebir polza, surgaar, tongudar, tuzaalga pizir, azylyndan tyzyrer mındyq polgaş. Po polza, şilik-l-kemceq jozu-pile kizizider kizizidilge tep cybe tur. Pistin camdyk azy-agıj polgaş xej niittiniñ cerlerinde ergeleki tarğa şkaş uduıttur esterden kaadyrnyñ kizizider arga-zyñ pilas, şuut-la şilik kemceq jozu-pile kizizider polgaş uduıtturda tuzaal cagyga xuuzu-pile tuzaar-la, tuzaar-la turar. Ol polza cetpes, kaadyrnyñ kizizideriniñ kol xebir şilik kemceq alar ewes, surgap pilindirer coruk kol

Talaj-seren

cugula polur jozuluq, cyge teerge, cybenin azylyñ xorazyñ tajly-ylar pilindirer, tuzalazy, ekki azylyñ kelytar polza, maktaar, azylyñ şyme kadır xirezi-pile kizizidilge azylyñ corudar polza am tuzalyq p-lur.

Şilik-kemceq ap kizizider coruk kelyr, yje şaa ertte-pergen cybe tep ewes, ol kazañ-taa turar jozuluq, onu xeregleerde koncuq podalyq kurgaş ewes xeregleer, surgap pilindirer kizizideriniñ tuzalakşy toldurup corudar xerektiq.

Ekki şyn setkilidip, turalyq azylyda kizilerni tuzaagan-taa xerek cok, cyk-le ekki azylyñ ajttıy uduıttur cugula polur. Am pistin camdyk pottuq azylydarıyşty mındyq cybe cok ewes par, cizee: pir kizil azylyñ saabyrladyr alar teeş keerge „xarñ ekki azylyda“

teeş uduı tuzaagaş, soonda xñap koege azylyñ araj xireliq polza, sen-taa pagaj kizil tur-sen teeş yndyrypter. Ol mındyq uduıttulga polza, şynar-la tura cok, tonyr uduıttulga ol tur.

Mındyqnyñ teleezinde namn-yn Töp komitediniñ 4 tugaar plenumundan kaadyrlarñ uduıttup paştaryñ ekkizider tep yndyrgen toktaaly polza, murnunda ajytkan cetpes cyylderge koncuq xamaarşy polğan teleede, kaadyr peletkeer tugajynda todargaj uduıttur coruk polgaş kaadyrlarñ uduıttup paştaryñ ekkizidip, kaadyrnyñ kiziziderde surgap pilindirer coruktu kol kelyr corudarñ taraj egeledir uzurluq.

Elegeste likpuntu azyly

Tandy kozuununıñ Eleges sumuzunda aj xuusalıq likpuntu surgulun 5-6 cerge turguzar-pile sumu, arban cagygarly polgaş nam, revane yyrlerinden cugalaşkaş, am pir tugaar pelykty Ol-nyñda turguskan. Myn turguskan surguldarññ eerenir cyylderinge xeregleer cyylderi eleen cetpes. Cyl teerge, kadyraş, karadaş polgaş oon-taa eške cetpes cyylder eleen. Incangas eerenirde koncuq perge poop turar tur.

Po tugajynda pistin idegeeribis polza, cagyga polgaş nam, revane yyrlerinden pottuq tuza kergyzerin koncuq kyzep tur-plis. Likpuntu paşkyz Tuganşy.

15 xonukta cedişkin- niq eorengen

Uluq-xem kozuununıñ Iji-tal sumuzunıñ Parak-askynda kirip eerenir şkolany 35 cildyñ 12 ajnyñ 1-nin xynynden egeleñ. Ol şkolanyñ surguldarıyşty eorengenin 36 c. 1 ajnyñ 15-tin xynynde tynner koege polza:

Tereñ tıl pizikke koncuq ekki 4, anaa ekki 4, anaa ortumak ekki 4, sanga koncuq ekki 4, anaa ekki 4, ortumak 2, adak 7. Tumen-pojduska koncuq ekki 1, anaa ekki 3, ortumak 4, adak 9. Kyş-azylda koncuq ekki 2, anaa ekki 3, ortumak 4, adak 8. Curuk curuurunga koncuq ekki 1, anaa ekki 2, ortumak 4, adak 10. Kyş-kulturga koncuq ekki 3, anaa ekki 3, ortumak 4, adak 7.

Ystynde sandan ap koege, 1 aj 15 xonukta eleen cedişkinniq eorengen tur. Meen surguldar-ga idegep kaarñ polza, moon songaar adak tep sannı cok kelygaş, ortumaktan ery temdegle-dirlñ kzyaalyñar.

Şkola paşkyz T. Anaj-ool.

Öoredilgege tuzalamşy

Parayñ-xemcik kozuunu Ajan-gattı sumuzunda kirip eerenir şkolaa, tus sumuda eş Sengildip 24 puduktuq karadaş, eş Ker-dej pir şar cygy şaş tyzyrur tuzalady, paza eş Tas 21 kadyraş, 21 karadaş tuzalady.

Tus tus eşterniñ po tuzalamşy-ryn eorenikciler pajrlar xyleep aldy.

Paşky ŞbdıRAA.

Xaraaldan telegram

Xaraal aldyñ uurgajnyñ pygy azylyñ, alaın xaralaryñnyñ 2 tugaar xuralyndan TAR caza polgaş ARN TK-ga iziq pajr cedirip tur!

Xaraal aldyñ uurgajy, 35 cilda aldyñ tıvar planıñ 127% kuyssetenin ileretpi-şaan, tıva polgaş xamaattı 67 azylyñ şalyrcşga sanadyr turarñ ilerettibis.

1936 cildyñ planıñ moon arttyk kuyssediribisti xyleñip ap tur-plis, şalyrcş tep atka toozaby 100% kirer-plis.

Aldarlıq paştıncılyarşyş Xemcik-ool, Cyrmıt-taşy, Toka Şagdyr-syryn telgerezin!

12 /1—36 c.

Xural prezidiymy.

Ekki azyldyq arattarñ ilerediil

Ekki azyldyq Cıdyq-kys xojtpaktap turar

Uluq-xem kozuununıñ Temir-suq sumuzunıñ 1 tugaar arban-nyñda 58 xarlıq arat Cıdyq-kys, 21 cılda cedir aaldar kezip tile-nip coraan eş cybe. Oon peer nam, cazañtyñ accş-xavyjaazy-pile iji cangş mal azyrar, eolıyq-paştıyq appargan.

Am yjede koege, 20 azyq podalyq olurar. Am mal azylyn-ga koncuq kzyamak keze polgaş po kzyan malnyñ sydyn xojtpaktap tip turar. Po polza, koncuq m gadancıy ylegerliq cybe tur. Ton kzyan xojtpaktaardan, xarñ

malnyñ mendi cıl azyr alza-la colu ol ewes-pe.

Cangş men-taa ewes, kadı koza turar con, ol aşşaktyñ poza-xojtpaan sonuurgap izip, sydyn izip, pajrlar magadap turar. Nam, cazañtyñ ajttıyşkynıñ kuyssedip turar aşşak myn tur.

Ergim xej conga tynnadıyñ polza, malıyşy şak-mıncıar kzyar azyraş aş-cutka alıspajın, po aşşak Cıdyq-kys ışkaş, poza-xojtpaktı kysş, cıj cok telgeredip oluraalyñar.

Camşyryñ.

Malnyñ eostyryp turarlar

Pii-xem kozuununıñ Pajan-kol sumuzunıñ 3 tugaar arban-nyñda eş Tarmıñnyñ malı 33 cılda—18 paş, 34 cılda—28 paş, 35 cılda—43 paş polğan.

Paza myn sumu 5 tugaar arban-nyñ targazy eş Amır-xuurañnyñ malı 33 cılda—21 paş, 34 cılda—33 paş, 35 cılda—44 paş polğan.

Po iji eş polza, malnyñ cemin xejy-pile peletkep alar, kazaazyñ

cılyqlar polgaş oon-taa eške azyldı koncuq kzyamak corudup turar-pile malnyñ eostyryp turar turlar.

İlangıya eş Amır-xuurañ, arbanıñnyñ azylyñ paza koncuq kzyamak corudup turar. Eške arban targalar, pottarñnyñ ylegerin kergyspy-şaan, arattarñnyñ azylyñ saşyradıyñ kysş coguñr.

Sumu sekreteri Irgek.

Kezigyn Camıjandan yleger alıñar

Ceen-xemcik kozuununıñ Xendergej sumuzu 5 tugaar arban-nyñ xamaattışy nam kezigyn Camıjan polza, podunıñ azy-agıjnyñ saşyratpy-şaan xej-niittiniñ azyly xereenge podunıñ şyn idepkejin kergyzyp turar. Cyl teerge, eş Camıjan tus sumuda OKTE yyrınyñ targazy polur polgaş anyjak eškenni şeriqzidip alar talazy-pile pelym turguzup, xural suqlaazyñ yrgylcy corudup

turar.

Oon angda tus sumuda lik-puntu paşkylyp turar, ol azylyn-ga paza koncuq idepkejliq paşkylyp turar.

Eş Camıjannyñ malı 34 cılda 65 paş turgan polza, 35 cılda 81 paş polğan. Moon ap koege, Camıjannyñ idepkejliq pajdaly todargaj tur.

Kezer eol ergelekci M. PAAS.

Ol yş xereezen-taa pir tugaar annap turlar

Tozu kozuununıñ Xamşyra sumuzu 3 xereezen eş koncuq idepkejliq annap turlar. Cyl teerge; Tolgar 50 tiñ, 1 kiş 5 kyşkyl, Sukkulaj 60 tiñ, 2 eoyrek, 4 kyşkyl, Arttyj 47 tiñ, eoyrgen. Şuptu 157 tiñ, 1 kiş, 9 kyşkyl, 2 eoyrek polğan.

Po xereezenner 1-de, pottar-nyñ erestiq pajdalyñ kergyzyp

turar, 2 de, kooptun eoyk sadıy alar teen planıñ kuyssedirin oral-dazyr turar, 3-te, tuskaj xamaa-ryşpas oran curttun kamgalaar-nyga pir tugaar adıqşy poop eerenip turar ol tur. Po eşterniñ er kiziler-pile temej erestiq pajdalyñ, eške cerlerde xereezenner yleger alar cugula tur ewes-pe.

Samıuu.

Solunnu nomcupıar appargan

Ceen-xemcik kozuununıñ Xendergej sumuzunıñ xamaattışy 40 xarlıq Porak-kok teerzi, yndeñin pizilinge koncuq idepkejliq eorenip turar. Cyl teerge 34 cılda caa-la egelep yzyk keryp turgan xirezinde po 35 cıldıñ seelgy yjezinde solun, nom tepterni sa t-cokka nomcup turar appargan. Eş Porak-kok kadaş cangş erttem kulturun eoyledip alarñ podaar ewes, azy-agıjnyñ saşyradıyñga koncuq idepkejliq, İlangıya cıl-cılda malnyñ nemej eostyryp ap turar.

Po kadaşnyñ eres ylegerin cer-cerde kadaşar ederş coguñr. likpuntu paşkyz Paas.

10-nu eoyrdy

Uluq xem kozuununıñ Şag-aan arıq sumuzunıñ Argalykty-nda pory-pl e temissezir pir pol-yk koncuq idepkejliq azyldap, 12 aj-pile po 1 ajda 10 pory eoyrgen.

Po şkaş pory-pile temisseldi eške cerlerniñ arattarş cer-le koşkatpaalyñar.

Sandıj.

5.000 CEDIRER!

Solun cagylgazyñ namdatpaalyñar

Nañ, cazañtyñ yndyryp turar ajttıyşkyn şitpirlerin xyn-pyry-de arat tymenniñ orttuzun-ce nepteredip cazyr turar, ARN TK-nyñ solunı polur—„Şbn“ solunnuñ cagylgazyñ 1936 cılda 5000 cedirer teen sorulğan parımdalaş. ertken 1935 cıldyñ 11 ajdan peer respuliktıñ iştıngi solun cagylgazyñnyñ azylyñ corutkan.

Ol azyly iji ajnyñ turguzunda koncuq iziq tylyk kampani azyly polğanıñnyñ cıldagaany-pile 36 cıldyñ 1 ajnyñ 1-de „Şbn“ solun-nıñ cagylgazy 4000 cetken. Oon peer uk azyldyñ şimceşkinin ekki yrgylcyletken polza, coguñr sanıyga cetken turar-ıjik. Am po 1 ajnyñ 24 ke cedir cyk-le 50 solun nemeşken polgaş am resp-ulikte „Şbn“ solunnuñ cagylgazy 4050 poop turar.

Moon ap koege, 36 cıldyñ solun cagylgazyñnyñ şimceşkini cyk-le 11-12 ajlarda koncuq tylyktepkeş, oon peer „am-na poldu“ tep ertken cıldarda poop turgan coruktar şkaş cer-cerde cagy-lga azyly koncuq oozumnap namdap turar tur.

Pistin salgan sorulgaştya polza, solun cagylgazyñ po 36 cıldyñ turguzunda picci-taa oozumnaprajın, ulam-na tyrgededip yrgylcyledir teen polgaş-pis. Am kezek eynıñ azyly şkaş tylyktepkeş oozumnaj peeribiske kajın poop. Pir ewes am yrgylcyletpes polza, 3 ajnyñ cagylgalar ystyry-pile cagylganıñ sanı ezerden, xarñ ewezeer appaar tur.

Monu parımdalaş, TAR arat conu, pygy-le sagşy podalyşyşty, pygy-le kyzıyysty parıalga azylyñ-ce salılyñar tep „Şbn“ solun redaksıyñdan am paza kadıy-pile idegep kiygyr tur!

Pygy-le nam organizastarş polgaş pygy-le aratkorlar, caa po-op ertken namnyñ 4 tugaar plenumunıñ paza moon murnundan tura parıalga azylyñnyñ tugajynda ARN TK-nyñ yndyryp turgan ajttıyşkynnarıñ kuyssediringe pygy-le podalyşyşty kystıy-pile salıy, tyn-xyn cok arat conga kalşaa-pile surttaal azylyñ neptere-dip turgas, „Şbn“ solunnuñ cagylgazyñ 5.000 cedirer teen soru-lgañ am yner fevral tep 2 ajnyñ 15-te kuyssedip alarñ oral-d-azylyñar.

Namnyñ kezigyn pyryzy, aratkor pyryzy „Şbn“ solunnu 100% cagyş alğan turarñ kuyssetpi-şaan, xarñ mındynda kalşak arat tymenniñ iştıngi mındyq azyldı corudarñ oraldaşkaş, xyn tudum ulam tıñydaalyñar.

Kozuunnarda aratkor esilelekileri, aratkorlardan solun cagylgazyñga kancaar kirzip turarñ 10 xonuk tudum, paza tus kozuunda solun cagylgazyñnyñ corup turarñnyñ tugajyñ „Şbn“ solun redaksıyñ-ce yrgylcy medelep turza coguñr.

„Şbn“ solun redaksıyşy.

Sovet Ebielinde

SSRE Töp kyysekci komitedinin iji tugaar sessizi polgan

1936 cıldın on bir aynın 10-da Moskvada Kremil tep, Cazak ceri turar orduga Sovet Sosialistiq Respubliklernin Ebielinin Töp kyysekci komitedinin (Picce xural cerinin) VII tugaar cıyışkınıp, iji tugaar sessiz polgan. Sessini aytkanğa, Töp kyysekci komitetin kezigynnerinden angda, xej sannıq aalılar paza kelgen. Taştıkke curttarnıñ elcinneri, taştıkke curttarnıñ polgaş sovettin cogaalılar oluruşkan.

Xural prezidıymın olurar stolunıñ artına SSRE Töp kyysekci komitedinin kezigynneri eştir Cervjakof, Musavakof, Fajzula, Xodzajef, Raxımajef, Ajtakof, Akulof, Şvernık polgaş oon-taa eskeler oluruşkan.

6 şak 15 minutta eştir Stalin, Kalinin, Molotof, Petrovskij, Andreejef, Kosiör, Cubar, Zdanof, Lyvcenko suqlar keştıp ynyr kelgen. Oon pygu oluruşkannardan nam, cazaqtıñ udurtukcularıñ jozulur uzuraşkan. Sessiden sosializmın uluq tiilelgelerinıñ organizacısı eş Stalinge kancaartaa xel-cok tinmittiq, koncuq eştirkylyq adş caskar pajerlaan. Eş Stalinni polgaş oon kadş azyldap turar eştirın xındylep: „Eş Stalin telgerezin!“, Eş „Stalinge uraa!“, „Eş Kalinin telgerezin!“ ter kışkırışkan adş caskaaşkından Kremil orduzu kancaartaa xel-cok tinmittiq cangylanır turgan.

SSRE Töp kyysekci komitedinin targazş Mixail Ivanovic Kalinin tus sessinin azyln azıtkaş, podunun topcu ege sezyng, Sovetlernin VII tugaar Uluq xural

al-pile po poop turar sessi arazında, tus curttun erttip kelgen caagaj oruun todargaj-pile ajttır cugaalaan.

Pygu Ebielidin oqveninin cugaalaan sezyng pygu olurgannardan koncuq yr seqler cok adş caskar xarışlar turgan.

Mixail Ivanovic Kalinin Töp kyysekci komitetin sekreteri eş Akulofka ses peerge, eş Akulof, tus sessinin cugaalazır ajttırkınıp, oon azylnın iştikı tyrymy polgaş curmunun tugajında sanal yndyrge.

Ebielidin cöbillel polgaş nasionaldar cöbillelinin tus-tus xol kedyrıp padylaan-pile, sessiden moon adaanda xynyn ajttırqların padylaan:

1. 1936 cılda SSR Ebielinin ulus azyl-agıjynın planş. Iletkeliler eşter V. M. Molotof - pile V. I. Mezlauc.

2. 1936 cılda SSR Ebielinin niitti kyryne bydzedi. Iletkelci eş G. F. Grinko.

1936 cılda SSR Ebielinin niitti kyryne bydzedinin tugajında SSR Ebielinin bydzet komizinin edercini iletkelci. Iletkelci eş S. Je. Cuskajef.

3. 1934 cıl iştinde SSR Ebielinin niitti kyryne bydzedinin kyyssedışkınıp tugajında tynnel iletkel. Iletkeliler eşter G. F. Grinko-pile S. Je. Cuskajef.

4. SSR Ebielinin Aaş-cem yletir jaamışyn tynnel iletkelci. Iletkelci eş A. I. Mikojan.

5. SSR Ebielinin yndezin xoluzunun 18 cyylınyn jozugaar, SSRE Ebielinin Töp kyysekci komitedinin sessizinge padylaza cuguur, sessiler arazında yndyr-

gen toktaaldarın padylaar. Iletkelci eş I. A. Akulof.

Sessinin cugaalazır ajttırkınıp paaştajş pir tugaarına eş Molotof ses alır tur,—tep, targalaan, eş M. I. Kalinin carlaan.

Cazık kezigynneri polgaş xej aalılar turup kelgeş, SSR Ebielinin Uluştun cazaan paaşt— eş Molotofka iziq pajer cedirgen. Adş caskaaşkınıp polgaş pajerlyq kışkılarnıñ calgış kaaşta minüt iştinde Ebielidin Uluştun Komissarlarnıñ targazynın iletkelin egelettirbejin turgan. Eş Molotof, parık yş şak iştinde iletkeen, cayınnıq iletkelinge uluq socialistiq orannıñ iştikı polgaş pygu telegej talazı-pile pajdalyñ xanış-pile şinciler ajytkan. Eş Stalinge polgaş Sovet Cazaan paaşt eş Molotofka paza Uluştun oran kamgalaar jaamışynın sajıdş, Sovet Ebielinin marşal eş Vorosilofka cedirgen adş caskaaşkınıp-pile pajerlar uk iletkelci kaaş-taa kattap yzyr-le turgan.

—Ergi telegej caa telegejge oruk tyzyr peer şaa keldi,—tep eş Molotof podunun iletkelin tondyrge.

Ebielidin Uluştun Komissarlarnıñ Cöbillelinin targazş indir kışından corup turda, sessinin pygu kizikcileri turup algaş yr adş caskaaşkınıp-pile onu yder kaan. Pygu -le talalarından „Eş Stalin telgerezin!“, „Eş Molotofka uraa!“, Sovet Ebielinin marşal eş Vorosilofka uraa!—teen, pajerlyq kışkılar tynnalır turgan.

(„Pravda“ solundan)

V. I. Leninin möcseeninden peer 12 cıl polganınñ tugajında turaskal xural polgan

Janvar aynın 21-de SSRE-nin Uluq teatırnıñ razynğa, V. I. Leninin möcseen xynunden peer 12 cıl polganınñ tugajında pygu Ebielidin Komunistiq (bolşevik) Namıñ Töp komitedi, PK(Ş)N-nıñ Moskvannıñ mozu komitedi, PK(Ş)N-nıñ Moskva-xoraj komitedi, Kominterin-pile Profinterinnıñ Kyysekci komitetleri, SSRE-nin Töp kyysekci komitedi (Picce xuralnıñ ceri), pygu Orustun Töp kyysekci komitedi (Picce xuralnıñ ceri) polgaş eske organizastarnıñ turaskal xural polgan.

Teatırğa proletarnıñ najışsı-

al xoorajynın uluq paaştıncılary cıylgan. Eş Stalin paza oon-pile kadş eşter Molotof, Kalinin, Vorosilof, Ordzonikidze, Mikojan, Andreejef, Cubar, Jezof, N. K. Krupskaja, Sulimof, Mezlauc, Dimitrof, Xruşof, Şvernık, Bulganin polgaş oon-taa eskeler indir kışğa keştıp keerge, tinmittiq adş caskar, „uraa“, „eş Stalin telgerezin!“ tişir kışkırış turgan.

Ege seştı eş Kalinin cugaalaan. Tinmittiq, xolıyq adş caskaaşkınıp-pile uzuraşkan, eş Steskij polza, uluq iletkelinge, tiilelge iq socialistiq turguzuşkunın kancaartaa aa-cok uluq cedilgelerin cugaalaan. Eş Sets-

kij, sozializmden komunizm-ce şilcirin pottandırar tugajında, pistin murnubusta turar, cookku sorulgalarnı cugaalaan. Pistin namıñ polza, koncuq uluq pergelerni azyr tiiler, angınnıñ tajınnar-pile temisseldi corutpaşan, Leninin cagıqların ederbışaan coraaş tiilelgeler cedip algan. Leninin xeree tiileen uzuru polza, namn oon kadş azyldap coraan en ekki ezi eş Stalin paaştap turarında polur. Marks—Engels—Leninin institudunun azyln polgaş cookku sorulgalarnıñ tugajın eş Adoratskij medeglep cugaalaan.

(SETA).

Moskvada Leninin myzeji turgustungan

Pygu Ebielidin Komunistiq (bolşevik) Namıñ Töp komitedi uk myzeji turguzarına uluq podalın salır paaştan. Töp komitetin sekreterleri myzejin ajttırkınıp pottar xyn pygu oraldaşır azyldap turgan. Bncar azyldan pıñ xaraazı-pile 2-leaj—koncuq coldak xussaa iştinde koncuq uluq razynnıñ caartır tur-guzur, myzejge salır cybelerni cıyr, bolşevizmın uluq paaştıncıynga turaskal turguzur şadaan. Murnunda eske myzejler-ce taradş corudupkan, myzejge salır cybelerni eş Stalinin ajttırkınıp-pile şıptuzun ında cıyr ekkelgen.

LENINNIN myzeji polza, 20 teigegle ereeldiq, pir kino yndyrer ereeldiq, ana V. I. LENININ tırtırp kaan kino-curuktu kergyzur turar. ILJICININ podunun dokumneri koncuq cugula sonurgaldıq po-or turar: Nam biledi, pasportu, namnıñ uluq xuralnıñ telegej cöbillelinin anket-pırytkeli,

tırtırkan curu, podunun xolupile pizeen cyylideri polgaş oon-taa eskeler.

Kremilde LENINNIN alban kış turan razynnıñ turgan pajdalyñ ol xever kışgaş, ında kergvskan. Myzejin pir ereelinde 80 tıl kışında LENINNIN cogaal nomnarın pelyp taarıştırge. 1917 cılda Oktabr revolyuzunıñ soonda yzyk piziktı polgan, Sovet Ebielinin ulustarnıñ tıldarında nomnarın paza cıygan. LENINNIN tugajında xej sannıq cogaaldarın arazında—LENINNIN xereen uluq ulamcılak-cıy eş Stalinin cogaaldar 80 tıl kışında par.

Saja-saja azyln arat tymen LENINNIN nomnarın nomcup ereenir ar, ol nomnar-pile olar temisselge ereenir-taa, tiilep-taa turarlar. Brak-uzak aaldarda, Arktik ter songu sook orannıñ kıştaqlarında, Kış şeriqnin cerlerinde polgaş cer-le kajda-taa LENINNIN cogaaldarın xanış-pile ereenir turar.

Pygu Ebielidin nom xereen ergeleer cerinin medeezinden kerge. 1917 cıldan peer Sovet Ebielinin ulustarnıñ 75 janış tıldarın kışında LENINNIN 2389 nomun 84 sajadan azyq kezek kışdır yndyrge poor tur. Bncarga, SSRE ulustarnıñ tılnıñ kışında nom cogaalının tugajında 1925 cıldan peeriginin medeez par. Moon ar kerge, LENINNIN cogaaldarın sanı şynında oon-taa xej tur.

1924 cıldan 1935 cılga cedir po arazında orus tıl kışında Leninin 1265 nomun yndyrge, oon niitti sanı 73 saja kezekten azyq. Ana kışir cyylider polza, VLADIMIR ILJIC LENINNIN pyryn cıyışkını cogaaldar, iji teptirliq, ald teptirliq cogaaldar, paza tus tus picci cuga teptirleri kirgen. LENINNIN cogaal nomu Sovet Ebielinin ulustarnıñ tıldan polgaş paza taştıkke tıldar kışında koncuq uluq-pile telgeree.

1929 cıldan 1935 cılga cedir LENINNIN cogaaldarın, revolut-

Yzylbes xarılzaa

Yş-le curttun arazynğa Yzylbes-le xarılzaa turguzaalş. Iştıvıstın azyl xereen Yzyk cokka sajıradıyl.

Magadanşyq SSRE-de Pottuq tuza kergyzur tur. Maadırlyq ylegerin Massa connar şıptu pılr. Uluq Sovet curttunajdan Ulaşır yngen revolustu, Ulaştırp paaştap turar Uluq paşke Stalinni.

Xa-la tunma Mool arat Kajgamcıktyq pızyr turar. Kapitalis japonnarga Kadıq xarış perip şdaar. Sanıvısta Mool arat Cazak, namn pızydş turar. Cazy ıyt-teq japonnarga Cangış xarış peer-le ijin.

Mool arat rev. şerii Pooluq-taa, cepsektiq-taa. Moondaktıq japonnarnı Mooradıy pazer-la ijin. Cogatkan Sovıvıstransta M. Aldın-ool.

ТЫВЫЗЫК (Ergi şaqınñ тывзык)

Pedej eq, —męngyn xajaarcalıq. (Paaşy—amılyq cybede). Karangda coruktuq, —xaan ogıu xalvıgıttaj. (Paaşy—kışta). Xaannıñ kalgazy kakpak, kadınnıñ kalgazy kışlyq. (Paaşy—malda).

Samagaldajda profes yyrınñ azyln sula

Tees-xem kozuunun Samagaldaj-xorajında profes yyrın 35 cılda corutkan azyln top-culaarga polza: 8 kattap xural kışgan, kysky, cask azyldarga eleen kışir turan, 2/ kezigynyn kışğa 3 caa kezigyn kışir algan.

Oon ınaj cetpes azyldar xej: 8 kattap xuraldaan, xural eske organizastarnıñ massalyq xuraldar-pile kıştızp erttip turan, terigilekci kezigynnerin xuralın 3-le kattap kışgan, kultur massalyq azyl-ce profesilernin xan-dıkkannı sula, politik piliin kedyrer polgaş pizik pilbes coruktu uzutkaarına corudup turar azyln sula.

Kozuun tebynde alban xaak-cı polgaş azylnar xej turza-taa, profeske caa kezigyn kışirp alavın turar. Ol tugajında massalyq azyl corutpaan.

Tadıvıy xavırlygazy cetpestin xaraazı-pile camdık kezigynner 5-6 ajlarda tadıvıy xavırtpaan, yyrın cerinden cugaalaarga, toovas, udur xerekteer, cize-eleerge, profes yyrın prezidıymın kezigyn eş Seden polza, 35 cıldın 5 ajda biledin cidirip algaş, tymcaga cedir solunga-taa carlaavan, yyrge-taa cugaalaavan, xarın yyr targazı-pile kıştızp ekki-paak seglezip turan. Yyrın-taa cerinden kezigynnerin podun-ce cıyra tırtırp şdaavanın cıldagaan-pile ında kezigynner xej turar tur.

Tus kozuunda tuduşkun azylnarın negeldezi uluq polza-taa, olarnıñ xandırlygazy pagaj. Olarnıñ azylnıñ şnar pajdalyñ keryp, paaştalga perip turar sula.

Yje-yjede kışır azylnın planş cok. Moon songaar azyldın planın kışır corutsa cuguur.

murnunda pottarnıñ yzyk pizil pezin cok coraan, Kurdu, Ojrat, Tadar, Udmur, Ujguur, Şoor polgaş oon-taa eske ulustarnıñ tıldarında yndyrgeleen. Ol cıldar iştinde orus tıldan angda, pygu ol tıldar kışğa 723 nom yngen, oon sanı—5.151 mun kezek (240 nomun sanıñ aaj tyvıvıbaan). LENINNIN cogaaldarında sogurkıziler nom-cıurunga taarıştır yndyrgeen paza par. 1935 cılda olarga 17 nom yndyrge, oon sanı—5.100 kezek. (SETA).

Kıdatta connun kışır-lyp turar

Suq yjer, kan-kaccık, xam-aattı tajın polgaş kedece azyl-agıjnıñ samıralş poor turarın xaraazı-pile Kıdattın Fujzan mozuunun conu kaş cıldın murnunda 30 saja kizi turgan-ndan am 10 saja kizi cedir kışırlygan. (SETA).

Pazın tudup azyln tees, Profes töp cöbillelinden corutkan 1.400 akşanş cuguur-pile azyglar ar şdaavan. 2 ereel razynnıñ xan-azyln şala turguskan, xarın onu tudup turgan azylnar akşanş azyglar algaş, razynnı toos-pajın tarap cangılay pergen. Pir eves profes yyrından azylnarın ortuzunga massalyq azyldı ekki corudup, olarnıñ kyzyn ebieldeer polza, tymcaga cedir toozup aptar turan.

Moon songaar profes yyrı, kozuun organizastarnıñ paaştalgaş-pile, paza podunun kezigynnerin podun tolgandır ebieldeer algaş, olarnıñ tetkimce tuzalamcısı-pile azyln caartır corudar ton cugula polgaş koldıq kışır azyln kultur-massalyq, ılangıja arattarnıñ pizik pilbes pajdalyñ uzutkaar polgaş azyln tymennı negeldezin xandırar polur tur.

Surgakcılar coraan xer. Kalgakpan.

„A“ polgym udaan

Profes töp cöbillelinin sanında uluq ulus kirip ereenir şkolanş 1935 cıldın 12 aynın 18 xynunde kezece azytkan. Ol kezece 62 kizi cıylgan, olarnıñ pilişkınıñ parımdalır iji yzyr turguskan. Ereldigin xussaaş 36 cıldın 5-6 ajlarga cedir.

Am kerge, „a“ tep atıyq polgymın azyln şıut yzylgen, cangış kattap 25 kizi kicceci kışgan, oon soonda kengys cok. „B“ tep atıyq polgym 11 kicceci kışır uzurluq turgaz, 1 kicceeldi yzyr kaannar. Po polgymge, en paaştaj 37 kizi kicceeldeş, oon soonda 23-24 xire-le kizi kicceelde turar appargan.

Moon kerge, po polgymnerin azyln koncuq sula, ılangıja „a“ polgymı kerge, uluq ulus kirip ereenir şkolanş polgymı tep polvas tur, xej at xyleegen polgym kışkızıl.

Moon songaar uk şkolanş azyln segidip corudarına Töp cöbillelden sagış saların tiledim. TOKPUJ.

Caş malın xajgaarabaan

Uluq-xem kozuunun iji-tal sumuzun 2 tugaar arvanın xamaatızy Mandılza teerzi, 35 cıldın 12 ajda-la podunun paaş-pile moidurgazın sookka tonurup elyrgeen. Eş Mandılza, kıştın uluq soogu-pile ekki temisseşkeş, malınñ caş telyñ mendi cıl azyr aların uluq, xarın sookka kaap perip turgan malın paaş kajın ezer. Kıştın uluq sook agaar am-taa moon songaar tep cyveni utpazınza ekki poor, cer-le malınñ eştıyıp alarına podunga tuzalyq, azyktyq polur polgaş. SELEME.

Marttyn 8-tin xynunge cediiskinnii-pile peletkenip alybynar!

Pygy telegejnin xerezennerinin komunistic ekki xyny Marttyn (3-ajny) 8-ti peletkeldiq uktup alar-nga tep cer polgas kedee kozuun-narga kandiq janzylyq peletkenip uktup alar pis teer polza:

1. Ulustun alban azylyp klyp turar xerezenner eleen xej. Ol xerezenner pottarnyn murnun-ga salyp alar sorulgaaz polza, azyldap turgan azylyp ekki klyp, oon erteminge oorenir coruk koncuq cugula polur. Cizeeerge surukcu xerezenner, surukcular turgan cerinin azylynga tyrgen oer-nip, ery tepsiir tugajynda ekki peletkenip oorenir uzurluq.

2. Azy-agy polgas xejniitinin cerlerinde azyldap turar xerezenner, kamnalgan azylyp ekki klyp, xamaan cok yeqdeer coruk-pile temissezir polgas azyld-yn sagyndan ozalda coruktu cok klyp uzurluq. Paza sadyqda sad-lyqlar turar xerezenner, potta-ryn magazinnerin aryq-sever

turguzar polgas paraan-saraanyn korumnuq turguzar coruktu ekki oorenir azyldap.

3. Azy-agy polgas xejniitini- in alban cerlerinde azyldap turar xerezennerin idepkejlilq azyldap turar xerezennerin ileredip, olar- nyn sonuurgalyn kedyer polza, ekki, olarnyn erttem piliin par- mdalap ery tepsider, xannaar po- lgaas oon-taa eske cyylder-pile xerezennerin idepkej kicceelin o- yledir azyldap corudar.

4. Tus-tus kolektifer istinge, Mart 8 tin xynynyn uzur-tuza- zyn tugajynda topcu iletkelder co- rudar polgas ojun sii polgas ke- zeeler corudar, ekki idepkejlilq a- zyldap turar xerezennerin ileredip algaas, po xuraldar klynga xann- al polgas ery azylyga tepsiderin tynnatkan turar. Mart ajny 6-ny pettinde kyyssedip algan turar.

5. Alban-azylyp klybajyn turar xerezenner Marttyn 8-tin xyny- nge peletkenip alar polza ekki: a) Pazyq-palgady cugajlap cup

astap alar, paza oqlyq kiziler polza, oonyn sirttek, kuduzun ast- ap kaktap sirbip algan turar. In- cangaas myn xynny aryq-sever uktup alar polza ekki, b) aas-cemin peletkenip alar coruk koncuq cugula, cizeeerge: Saanda xaga- aga kandiq janzylyq peletkenir- ijk, paza yndiq polgas oon-taa arttek peletkenip alar polzubussa ekki.

6. Azylyp klybajyn turar xereze- enner, pottarnyn pizik pilbes pa- jdalyn cok klyp alar tugajynda sagas salyp, Marttyn 8-tin xyny- nyn pettinde pizik pilvesti uzut- kaar pizik pelymnerin turguzup alar polgas uluq ulustun kirip oorenir paza kezeekki cyyld- kyp pelymneringe paryp pottar- nyn pizik erttemin kedyer cor- uktu klyp oraldaas cogur.

Ustynde ajtkan xamk cyyld- erni kyyssedip alar tugajynda xerezenner ekki peletkeldiq tu- raal.

ARN TK xerezenner kildizi,

Xej tymen conga polgas arat teleeleringe syygylernin tugajynda kyska tanadylga

1) TAR-ny sygy cerlerinin sorulgaaz:

1) Nasional revoluzunyn tilep algan cyylder, aratyn revolus- tuq erge-cagarygazy polgas oon turguzup toktadap alar erge curumun kamgalap pzydar.

2) Kyrynenin polgas xej tym- enin xerengizin ijk pe, oon-taa ynaj TAR-ny tebiskeerinde curt- tap turar xamaaty con pyryz- nye podunun polgas et-xerengizi- nin ergezin kamgalap.

3) Respubliktin xoojlu tyrym- yn pottandap, xej tymennin pol- gas kys-azyldyn sagalya curum- un pzydar, paza respubliktin conunga xoojlu tyrymnerinin uz- ur-utkazy tajlylyp tanystap, olar- ny erge-medel talazy-pile ki- zizider. Po sorulgalarny parym- dalaas, Tva Arat Respubliktin tebiskeerinde cangas majktyq sygy cerlerin turguzar. Cizee:

a) kedee sumu sygyleri;
b) aratyn kozuun sygyleri;
c) respubliktin Ustyky sygy.

Mandyq sygyleri Cazaktyk revoluscu xoojlu tyrymynde ajt- kanyn jozugaar pyr majk-pile turguskaas, ystynde cugaalaan sor- ulgalarny kyyssettirer uzurluq.

2) Arat teleelerinin sygy azylynga kirziri polgas songu- dar xyleelgezinin tugaj.

Aratyn sygylerinin aradyn teleeleringe kym songudaral tize: yndezin xoojlu jozugaar songuur songudar ergelilq Tva aratyn xamaatylar kirzip polur. Arat teleezinge songutpas kiziler pol- za, kem-xerek ylygetken uzur- unda slittirgenner, ol xereenden

myrnaj adylyg-ce cedir son- gutpas.

Arat teleezinin songuldazy corudarda, kozuun sygylerine polgas Ustyky sygye kad xeregleeri-pile sygyler sannda 50-den 120 cedir arat teleeri songuur. Ol songuldaga kedee curitakce condan 50%, xeriqden 25%, profes ebilelinden 25%. Kzyly-xorajga tuskaj songaan turar.

Po songutkan arat teleelerinin alban xylee-gezi polza, ystynde cugaalaan sygyynyn sorulgaazyn xyleengen turar. Pir eves ol sor- ulgaaga taaryspas coruktarny klyp ijk-pe, uk azylyp alban-pile xolbagdastar kem-xerekter yndy- ryp kaar polza, olar arat slitek- cileri-pile pir teme xaryssaalga- ga tabarar appaar. Xorajda polgas kedeede songutkan arat teleeri xej tymennin murnun- da cugaalaan sorulgaazyn podap, kem-xerekty yzyp slideri-pile xer- egleen ceringe picci-taa saat ta- dagalzal cogu-pile kelir uzur- luq.

Arat teleelerinin xamaatylar al- ban azylyp cerleri ijk-pe, eske-taa cerlerden onza cылdagaan cok pol- za, olar tudup saadatpajyn, uk azylyp kyyssediringe tuzalazy cugula polgas cылdagaan cokka corutpas polgas kelbes polza, ty- rim jozugaar xyleelgezin onaa- tpar appaar songutkan arat teleeleringe polgas xamaatylar cer- leringe murnundan tanystap tynnat tur.

TAR Ustyky sygyzynyn targazy Monge.

Mart 8-ke uzurazyrvysta, anyjak xerezenner politik, kulturubustu pedideeliner

(ARE TK-ny Sygylyk kildizinin ergelekcizi es Anykmaany cyuly)

Arevenin polgas pioner uruqlarny coguur pazylynda turar arat conun anyjak xerezenneri pister, pottarny- nyn erge-sleebisti cer ediler cor- aas, Anyktaarny Revolustuq Ebile- linge kirip, pydylyk pajdalystan ustunop, kulturlyq curtalga-ce tep- ip, politiktik piliiskin mederelivisti kedyereliner.

Pistin anyjak xerezennerin erge- sleebisti er ulus-pile pir teme polza- taa, pisternin kulturlyq, politiktik piliiskinivisti ap kerge, am-taa ekki sajzabaan, am-taa er ulustan cыd- p kaar turar cyylderis koncuq xej tur.

Monu parymdalaas, pistin anyjak xerezennerin moon songaary cor- udar azylyp sorulgaaz:

1. Keskyn conun anyjak xereze- nneri kulturlyq jozu-pile curtaarda xamkty murnunda pottarnyn paj- dalyn taarystap aryq-severnin ped- yun cyylderinden egelep, pottarnyn klyp xadaaryn azyldap, cizee: Any- jak xerezenner aryq-silik, caras, sy- brak, caagaj curtaar tugajynda xald- avylyq xoralby aaryqlar-pile temis- sezirde, ajak savazy cup astap, xer- syn solup cup kedip, azy-telyn cыlynda tura aryq-silik kыldыr azyraar.

2. Anyjak xerezenner, pottarnyn politiktik piliiskinin kedyerelinge po- dunun tьp polur nasional pizinge oorenir. Azy-telyn cыlynda tura piz- ikke ooredir, olarny skolalar-ce ka- laaa-pile klirer. Uluq pottar xej ni- itinin politk massalyq xuraldarnga olurap, pottarnyn sanaly cugaalap

sygylyp oorenir. Oon ynaj kez- er kzyly oqler, likpuntalar, tva pizik pelymneringe polgas xamk-la tyr yjelerde kirip oorenir pelymnerge oorenir corak koncuq cugula.

3. Nam, cazaktyn xyn pyry corud- up turar sorulgalarny nepteredip tur- ar anyjak eskennin politiktik, mass- alby tiriq surgakcy polur—Areve xыb solunnu anyjak xerezennerd- en kalbaa-pile cыd ap, yrgyly no- mcur, oon istinde ajtkan cyylderni pottarnyn corudup turar praktik a- zylyga azyglap azyldap coruk cugula.

4. Arat conun kol-la amьdraly polur maldy azylyp sajzabadynga oon kol-la eezl anyjak xerezenner

ARE kozkomnarandan, tassaktardan anyjak xerezenner arazynga onzalap azyly corudarany topcu argalary:

1. Kozuunnaryn tep cerlerinde azyldap turar ijk-pe azy anaa-taa curtap turar idepkejlilq xerezen are- vceclerni ebileldap algaas, sumularga anyjak xerezennerin tuskaj xural- daryn corudup, olarnyn curtalga am-ьdraly polgas piliiskini-pile tanystap, cizee: anyjak xerezennerin arazy- nda asxaanga ettedir ijk-pe, azy ergi- nin cыlyp-pile tura cok kizizinge tudup sada peer coruktar paza toel teryldyn xuzuz-pile tarlap peer po- lgaas pydylykty xaraaz-pile anyjak xerezennerden erginin cыly surt- aaly-ce xandy coruktarny ileredir.

2. Sak mьdyq azyt-cazyl tarlady keryp coruur camdyk anyjak xere-

polur teleede, TAR-ny 20 cыл polur ojunda pygy maldy pazyly 2 saja cedirer teen 8 tugaar Uluq xuraldy ajtyskyn kyyssediringe anyjak xerezennerden cyny kыza coguurl:

a) Maldy janzy pyry xoralby taj- zynnar-pile temissezirde, uruq-tary- ngya maly yrgyly kadarttyr.

b) Maldy kыsk, cыgy odek-kы- staan, kыsk, cыgy odar pelcilin paa- s udur peletkep taarystap tugajyn er ulus-pile emeqler.

c) Maldy cы-telyn olyrvejin otyr azyraarynga caa-caa argalarny tьp, ыlangya uruq-taryn cы maldy ezi poldur uzurluq. Oon ynaj cutka udur temisseldi polur coguuru-pile corudar.

zennerni ileredip turgas, olarnyn ort- tuzunga kizizidilgelilq massalyq tan- adylga azylyp tajlylyp turgas, ola- rny pydylyk pajdaladan ustup alar coruk koncuq cugula.

3. ARE kozkomnar, xerezenner tassaktardan anyjak xerezennerin istinge sak mьdyq polur coguur azyld corudup turgas, olarny ARE- nin xyreenin-ce xey-pile kliristip, pottuq azyly corudar toq cugula.

4. ARE kozkomnar, xerezenner tassaktardan anyjak xerezennerin pot idepkejin kedyer, polit. pili- iskinin oyledip turgas, olarny nasio- nal kaadyga kalbaa-pile kliristirer.

Maldy kazaa, sigeninin azyly ylegerliq corudup turlar

Coon-xemcik kozuunyn Kы- zyly-taq sumuzunda 12 tugaar ar- vanda Tambyk, 6 tugaar ar- vanda Ossur, 10 tugaar ar- vanda Keccil ool olar, kыsk mal azy- lylyp talazy-pile ylegerin kery- zyp turlar.

Cyl teerge: es Ossur, pir caa xoj kaz-azy nemej tudup algan. Uk kazaany xыnar koncuq ek- ki, 6 kurluq, koncuq pzyq pe- dik oorgalyq, pгаj pazyndan teere pajdalby. Sigen, sav-ny ol kazaazyn kыnda saraattap cыp turar. Es Keccil ool, moon-pi- le paza pir teme xыnarlyq kazaa tudup algan.

Es Tambyk polza, sigen ke- zer cerinden sigen ynmeen pol- za-taa, ergi cыл askan sigenin ek- ki azaagany-pile polgas ertker kyzedir taray xobuzunda xanda pok savan tazy turgany-pile aal- enda pir seri kыnda uluq-la saraat sigen turguzup algan. Am- taa tьp cыp turar.

Po esternin po azylyp camdyk kiziler magadaarynga ej turar. Cangas tudum sigeni-taa cok, xuda kazaaz-taa cok camdyk kiziler par poor. Po mьdyq ul- us ystynde esterden yleger ap azyldaza coguur.

Sumu sekreteri
M. Picce-ool.

Azylyp kыzaa akxa-taa kыdyer

Cadaanada kizl emcizinin tud- uq azylynda turar xamaaty Tor- mozakof teerzi, eriten 6 saktan egelees, tyne 12 sакка cedir koncuq idepkejlilq azyldap, ol emnelge cerinin aar-saar septel- gezin tyrgen toozarynga podun- un xыn setkilin salgan es tur.

Eske tuduq azylyp moon yleger alnar.

Profes yrynde MENDI.

Cyldymny xaryssaalga-cel

Coon-xemcik kozuunyn Te- ve-xaja sumuzu 9 tugaar ar- vany xamaatyz Ezirik-cyldym teerzi, 1932 cылдан peer podu- nun kadajyn yrgyly etteer, toora uluska xynner mьdyq tyzok kizl cybe. Po tugajyndan ar- van, sumuzun cerinden-taa kaa- s udaa suraal tongulany perip turgan.

Xaryn seelgy 35 cылда kada- yn etteeri myrnaj kedereen. Sumu ceringe aj-tep cadapkaas, kыzu unda pajssaakce-silciken.

Am yjede ol cerinden kem- ceq-taa algan ceri cok, xaryn Cyldymny kadajyn etteeri y- rgylyp polgas podunun cook toer- en xatunmazyn kadaajyn cыp- rpar appagan.

Po Cyldymny xoojlu tyrym- ge udur coruun sygy cerinden tarj kezemce keryssyn tep kul- ak salyp olur-men.

Soncalaj.

Xaraal aldy uurgajynda ekki turany ebilelderinin azyly sula

RTO yryny azyly

Tus pydyrylgede RTO yryny- n azyly tva azylynnarnyn ort- tutunda cygeer corup turar, xa- maatyl azylynnarnyn orttuzunda kandiq-taa azyly coruttunmajyn turar. Oon cылdagaany polza, RTO talazy-pile kandiq-taa taj- lylyp azyly corutpaan.

1935 cылда RTO yryny xur- alby cangas-taa polbaan, kym ki- zi kezigynyl, kym kizl kezigyn evezil tep cyveni yyr targalary pilbes.

RTO yryny cetpes azylyp cok kыlynga, moon songaar ekki azyldarynga pottuq paa- tlagany peerin nam, revane yyrler- inge sagyndym.

OKTE yryny azyly

OKTE yryny azyly koncuq sula. OKTE Tep vyrozundan cor- utkan ajtyskyn saavylar okte- ccilernin istinge tanystap.

Kezigynnerin san pildinnes polgas tanzy pyrytkeli cok. Tuz-

alamcy-pile cыgan askazynny- nzy-pyrytkeli cok, ыcangaas ol askanyn kajnaar-taa pargan izi tьvlyas. Xaraalda profes komi- tetinin ceri, OKTE yryny azyly- ngya tuzalazy peerin uluu, xa- rьn OKTE yryny 373 akazyn cыqdar kaaas, mьncaga cedir to- lep perbeen.

OKTE yry podunun kezigyn- nerin xeriqden kandiq-taa erttem- inge ooredir talazy-pile myrnaj azyly kыbaan. Oon tьzok, kezig- ynnernin xuralyn 35 cылда kы- baan, azylyp massany kezigynge xandy ap xыdabaan, kezigyn- nerinin tьvlyp xavyr ap tu- rar kыskak.

Po-la cetpes azyldaryn parym- dalaas, corudar azylyp planyn kыp perge. corudar azylyp argazyn yryny targaz es Tavaa- ga symelep perdim.

Taq yletpyryny oralakce tar- gazy Kyderek.

Cut poluru magat cok appaardь

Pli-xem kozuunyn tebiske- er curtunda camdyk cerlernin xary ulgadyr, sook kezelep tur- ar appaardь. Cyl teerge, Sesser- liq sumuzun Mccil ыcaar pyr kыs 5 illq xar tyshen. Oek- tyt Xel-sibide 2 kыs 4 illq, Tarlaany Tonnuq, Oek pazy ыcaaldь pyr kыs, mugur soem poor turar.

Po cerlernin nek, xoj maly paksyrap turar polgas cud ap eg- elej pergen. Po tugajynda kыzu- un ergeleer cerden 1 ajny 22- te tus-tus sumular-ce brigattar yndyrgen.

Camdyk cerlerde koncuq cet-

pes cyylder par. Malynd cem- in kamnap kamgalaryn uluu, Oek, Tarlaq, Sesserliq, Eernek, Picce pajan-kol, Taspy, Kara-xak po cerlernin camdyk uluzu sig- genin Kыlyga apparyp pazaar- lap sadyp turar.

Po polza, maldy cutka permes teen sorulga udur coruk polur tur. Moon songaar po ыskas odar, sigenin kamnabas coruk-pile nam, revane kezigynneri polgas arvan, sumu cыgyr cerleri er- es xyrezir xerek.

Nam kozkomun targazy Amьrtaa.

Cutka udur temissel-ce pygy kыzybysty salyp turgas, cutka cangas eskys anaj-taa alyspaalyar!

Solun cagylgazyňyň tugajynda eň Ojduptun pizeen cyulyň kyyssedip tur-pis

Ceňon-xemcik kozuununuň Kyzyl-taq sumuzunyn xamaatly 12 arwanlyňyň targalary № 88 (491) „Şyn“ solunda eň Ojduptun „Kodee pot-cagylgaly solun cagylgazyň kalbartyňyň şudurgu tuzalazy polgaş pottary 100% solunnu cagyr alyr“ tep pizeen cyulyň parymdalaş, arwan, pölykterge massa talylylygyny azyldy 35 cылdın 11 aýdan egelep curuttu. Po arazýnda 8 arwan targazy „Şyn“ solun cagylgy.

6 Arwan targazy „Byleten“ cagylgy.

Sumu cagylgazyňyň kezigyn-ninin cagylgazy polza, „Şyn“—8, „Byleten“—3, „Revane şyn“—3, kattyşkaş 16 cagylgany 9 kizi cagaan.

Am arwan targalarynda 2-le kizi cagylga cok. Onu moon songaar cedip alyr-pis.

Sumu sekreteri

M. Picce-ool.

Теве-хаја, Ајангатының сартты-ла

Parýn-xemcik kozuunu Ajan-gatty sumuzunda solun cagylgazyňyň corup turarın 36 cылdın 1 aýda kerge: „Şyn“—69, „Revane şyn“—41, „Byleten“—6, „Xostuq arat“—2, kattyşkaş—118 cagylga par turar.

Tus sumunyn pygy cagylgazy 36 cылda 290-dan eweş ewes turuzup tep lozuyubus par. Onu cedip alyrnga am-taa urygylcynyn azylyň corutpy-şaan turar-pis.

Sumu sekreteri OKTEE.

Tozuda solun cagylgazy

Tozu kozuununda solun cagylgazyňyň corup turarın 36 cылdın 1 aýnyn 8-te tynner kerge:

Cagylga ady	Xuussalary			Şup-tu
	Cылda	6 aý	3 aý	
„Şyn“ solun	182	17	—	199
„Revane şyn“	122	32	—	154
„Byleten“	60	—	—	60
„Puruunga-arat“	—	7	—	7
„Xostuq arat“	28	—	—	28
Kattyşkaş	392	56	—	448

Ustynde cagylgadan angda SSRE-nin solun, zurnalyn 60-n cagaan.

Tus kozuunda solun cagylgazy myn ekki corup turar polgaş 3 aýnyn cagylgazy cok. Moon ar kerge, şynar ta azy-pile ekki cerni ezelep turar.

Monu san-pile am-taa kowud-ediringe urygylcynyn azylyň corudup turar polgaş 2 aýda 2 tugaaryn tynner pis.

Harlyzaada CIGCIT.

Сырьдышкын азы

Uluq-xem kozuunu Urvyn sumuzi 8 tugaar arwanlyňyň xamaatly 45 xarlyq xerezen Omaj polza, 35 cылdın 8 aýdan egelep, tus sumuda pizik pölymyne ekki tura-pile kirip örengeş, 36 cылdın 1 aýnyn 1-de malyňaj arlyq pizik pilir kizi poor unmy-şaan. ol arazýnda pizik pilves Serzinmaany podu-pile pir tömej kıldyr öredip aldy.

Cer-cerde xerezen eň-öerler podunyn taly piziinge eşter Omaj, Serzinmaadan yleger ar öreneniri cugula tur.

Cырьдышкын paşkыz Cyldym.

Арғы-раазында likpuntunyn öörenip ertkeni

Tandy kozuunynyn Mezegej-nin Argy-raazynda 2 aý xuuşsalyq likpuntu surguulunyn seoly tynnelin korgyzege polza: Taba pizikke ekki kizi 22, orttumak kizi 15, adak kizi 19. Sanga ekki kizi 16, orttumak 11, adak kizi 29. Uluş-terge ekki kizi 18, orttumak kizi 18, adak kizi 25, Şuptu 56 kizi, oon işinde er kizi 30, xerezen kizi 26.

Kызыл-хоорај

Tus surguulda „Caa pizik“ tep atlyq xana solunyn 3 uday yndyrgen. Anaa surguuldarın ced-er, cetpes iştki curumyn polgaş onza solun cyulderin pizip turgan. Pizeen materialdary şynarlyq polgaş topeu. Xana solunynyn paazyň cyzyn-paazyň curuk-pile kaastap undyryp turgan.

Likpuntu paşkыz Tuganşy.

Kodee cerde öoredilge azyldar

Parýn-xemcik kozuunu Şuj sumuzunda 43 kiziliq, 2 xuussalyq likpuntu surguulun 35 cылdın 12 aýnyn 30-den egelep azyly.

Öörenikcilernin işinde er-kizi 31, xerezenner 12, nam kezigyn-7, revane-12, arat-24.

Olařnyn öörenir cyulderi: Taba pizik, san podalga, uluş-terge, telegej pajdaly-mandyq 4 cyuldy öörenir. Paşkы NAZYN-OOL.

Uluq-xem kozuunu Urvyn sumuzi 8 tugaar arwanlyňyň xamaatly 35 cылdın 6 aýdan egelep, pizikke öörenir keze-ekki cырьдышкын pölymy azytkan.

Uk kicceel 36 cылdın 1 aýnyn 1-ge cedir 25 kattap polgan. Po arazýnda 26 kizi urygylcy öören-gen polgaş şuptu pizik pilir poor yngen.

Am keli tarlyga öyunge cedir tus arwanda picce pizik pilir-lerni, nomcuur, pizip kıldyr öredip alyrnga sorulgan salyp egeleyp-pis.

Cырьдышкын paşkыz Cyldym.

Xamaatly eşter taba tyla öörenip egeledi

Cadaanada „Cyrmıt tazy“ atlyq ylegerliq stanzynyn SSRE-den caladyp kelgen ertemniq azyly-lyar polgaş ында azylyň xamaatly eşter taba tyla ööreniri-pile po cылdın 1 aýnyn 11-de kicceel azyldy egeleyp. Olar cedir xonuk işinde 2 uday kicceel deer.

Myn ses tyla paşkыladyrnga stanzynyn direktoru eň Occur-ooldu tomujlap algannar.

T. SARBOJ-OOL.

Савашта магазин азы

Tozu kozuunynyn Cавашта majynynyn 35 cылdın 4 tugaar kvartalynyn işinde sadyp algan ölyy polza:

● L Y K A D Ы	Sadyp alar teen planında	Kyyssedip algan	Aaby kyyssedip keni.
Tiln	16,000	21,088	5088
Pory	7	—	—
As	30	26	—
Kyzen	30	39	8
Tilgi	1	—	—
Tыраакты	1	7	6
Cokpe	1	—	—
Kis	14	1	—

Po sandan ap kerge, eleen cedirkinniq-taa polza, camdyk sadyp alyr teen cyulderni plan-nga cedir kyyssedip şdavaan tur.

Moon songaar majynynyn azyldaklyar, ol cetpejin turar planyn kyyssedirde, arat connun orttuzunga surttaal talylyr azylyň corudup turgaz, cedip alyr ton cugula tur.

Sat.

Cazalga

P/c janvar aýnyn 11-de yngen № 4 „Şyn“ solunyn 3 tugaar arwanda: „pory-pile temissel“ teen cyuldyn işinde: „Uluq-xem kozuunynyn 13 sumulary 8 aýdan 12 aýga cedir 17 pory ölyrgen“ tep puru parlatynganyn, am „71 pory ölyrgen“ tep cazaj nomcuur tur.

Тыраакты

Idepkejliq arban targazy

Tees-xem kozuunu Şuurmak sumuzunyn 1 tugaar arwanlyňyň targazy Soozuk aşak, myn arwanlyňyň targazyňyň songutkandan peer 3 cыл polgan. Po arazýnda podunyn onaaşkan erge xyleel-gezi jozugaar mogaq-şylyq coka tus arwanlyňyň xamaatly con-un cazak, namnyn ajttışkyn dir-ektivin teskindir ewilelep şd-aan. Cyl tize, podunyn 11 öre-gezinin xamaatly conun urygylcy xuraldadyr, Olařnyn cedir-cetpes azyldaryn ileredip cok kыlyp turar.

blangya 34 cылda 50 ga cer-den sigen kezip algan polza, 35 cылda 55 gany kesken. Olar

36 cылda 9 caa kыstaq peletker algan. 34 cылdın 10 aýdan peer 35 cылdın 12 aýga cedir cangys-taa paaş mal poryge cidiripreen.

Oon angda 36 cылdın solun cagylgazyň 2-le örege cagylgaan.

Aşak Soozuk podunyn ider-keji-pile myn arwanlyňyň malyn podu kadaryp turar. Moon ap kerge, Soozuk aşak cazak, namnyn ajttışkyn-direktivin xerek kыnda kyyssedip turar eş myn tur ewes-pe.

Öske arwannar po eştin ylegeri-pile azy corudary ton cugula tur.

CALBAA.

Kazaanь pyşyq kыbaska aýyldyq polur

Pii xem kozuunu Pajan-kolsu-muzu 8 tugaar arwanlyňyň xamaatly, nam kezigyn Mongalbiil teerzi 35 cылda xojunga caa kaza tudup algan, oon ol kazaazyn öske ulus oorgazy ырмаza kedi cok kaza tur tep sagyndyr turda la „meen kaza tudarymny sler ajttyp peer sler-pe“ tep uluq toovajyn turgan.

Oon podu ol kazaazyn kыr-nga eleen xoj sigen salyp kaar-ga, seolynde kazaazyn oorga-zy şylygaş 8 xoju pastyryp eldy.

Po polza, tьkka-la kogaral tur. Pir ewes, eş-öerynyn pergen cөp-şylyn ol şaanda xyleegeş, eleen coon cuduktu oorgalap-kaan polza, ындыq kogaral ynmес ijik. am polza, 8 xojundyn kogarav-şaan kazaaz-pile kattaj kogaral-ga tavaryşkan tur.

Kerdynar-pe! Moon songaar ындыq xoomaj coruktan kыm-taa kizi cajlap, eş-öerynyn syme-cөp-şylyn xyleeri cugula tur.

ŞIL.

Sen öörenmeej-le sen

Ceňon-xemcik kozuunu Cajlaq-alaak sumuzunyn 2 tugaar arwanlyňyň xamaatly 35 cылdın 12 aýnyn 14-ten egelep, pottaryňyň ekki turazy-pile 30 xire öörenik-ciliq pizik pölymy ewilelep turguskan.

Myn pölymynyn öörenikcileri öörenip turda Tunmadan tep kizi ezirik kelgeş, „men pölymge kirbes-men, tьba pizikke öören-men“ tep öörenip turgan ulustun ugaanyň sajmaarttadyr, caa-la kezelees paardy.

Tunmadan öörenmeej-le, ööre-ngen pister, tьba pizikti tujulun-ga cedir ööreniili. bncaş, Tunm-adan ыşkaştar-pile eres temissez-ili.

Tынаңыр.

2 akşa 30 көпейек-пө, азы 1 akşa 40 көпейек-пө?

Tandy kozkoovunyn Mogaj te-erbezinden, 35 cылdın kyzynyn-de Koptu-ce 60 toon talgan seer-ttyr tees, ol cook kavyňyn arat-taryň kыgyrnga eleen xoj ulus cыlyp kelgen.

Uk talganyn Koptuga cedir pir puuttu seerttyrge 2 akşa 30 көр polur, onu kызыlda transport cerinden negep alyr sler tees fakturazyn pizip pergen. Myn seerttylgeni togergeş, kызыldyn transport ceringe keerbiske, pis pir puutka 1 akşa 40 көр. toleen pis tees 1 akşa 40 көр. toledi.

Po iji ertektin kajzy şyn polurun coguur cerlerinden kodee arat conga carlap tьndadyrın til-ep tur-men.

K. Camzy.

Pistin xarыbьbьs

Şagaan-arыbьda „Ak-tal“— 6 tugaar nam uryynyn azyly corbastap turar tugajyn nam kozkomunga mede-le.

Şagaan-arыq kyrekonomunda „Xe-k“—Şozul-ooldun koşkak sadyp kыlyp turar tugajyn tus cerde xana solununga pizil.

PXK Kargyda Padarcs—Slernin parlagace tep pizeen cyulynerin uzuru pildinmes poldu.

PXK Cытыва—Slernin, 13 sumuda banky örezinyn tugajyn pizeeniner uzuru pildinmes poldu.

Tandyda „Kara-tilgi“—Slernin, Picce-xuutaktyň elgen mal kezin sojur aldy teeniner şynar cok poldu.

Uluq-xem kozuunynyn Kyzyl-taq sumuzunda tongak Samau Slernin 8 tugaar arwanlyňyň mal kazaazynyn öyldezin pizeeninn „Xostuq arat“ solun-ce şilcittis.

Tees-xemde P. şimit—Cыгалаңды-xana solunynyn azyly tep pizeen

cyulynde 15 kattap xana solunu yng-en teen poordan paşka xana solun-nga ceze material pizeeninn todargaj parymdaaz cok tur. Paşa tьbьzьk te-en cyulyndyn utka şynar pildinmes tur.

Samagaldajda „Aratkor pirezzi“ palgazynda magazin ergelekcizl Mar-kiroftun tugajyn pizeeninn takpyr pol-gan.

Tandy cagytajda Tamba—4-le nek kadyp kadargan tugajyn, tus su-muda xana solununga pizil.

Samagaldaj pöjtazyňyň ergelekciz-zi Sotnam—camdyk ulus solunga pizeen cybem ynmедi tep poştaga negep keer tur. Onu slerden negezi-mze cyl tep cyulyňny polza, „Şyn“ solun redaksyzy xyleeves, cyge teer-ge, tagaa cider coruk, tazyga talazy-pile cider saadar tur.

Taspyda „Tustuoqaj“—pošta tazyk-cыzy Kanсыр-ool ceze solunnaryn kazaan kandyq xyn cece cedirip per-bejin turganyn todargaj pizip көр.

Харысгалгық редактор Lyndyp.

Carlal

1936 cылдın 1 aýnyn 30 xynynde

Tөp kooptun klubunga xerezennerin xuralь polur Ol xuralga

Kызыл-хоорайда curttap turar xerezenner cangys-taa kizi cыдыp kalbajyn pot-pottarynar ekki carlazyp algaş.

kezeekkinin 5 şakta keerin tьnnattыbьs.

Ol xural soonda koncuq solun ojun polur.

2—2

Tөp komitetin xerezenner kildizinden.

Kызыл-хоорай 1 tugaar pöjtazy